ANUL IV. = No. 6
15 Ianuarie 1928.

«Vom lovi deopotrivă în străinul parazitar
şi în românul necinstit şi înstrăinat!»

# INFRĂŢIREA ROMÂNEASCĂ

Organul central al «Ligii Apărării Naţionale Creştine»

CUPRINSUL:





**Un număr 12 Lei**

**Abonamentul în interiorul ţării 1 an 300 Lei, 6 luni 150 Lei**
**„ în străinătate . . 1 an 400 „ 6 „ 200 „**

**Redactor responsabil: Dr. LAZAR ISAICU**

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
CLUJ, STRADA BOB Nr. 7

IMPRIMERIA FOII „LUMEA ŞI ŢARA“
CLUJ, PIAŢA CUZA VODĂ Nr. 16

ANUL IV. — Nr. 6 15 Ianuarie 1928

# INFRĂŢIREA ROMÂNEASCĂ

Organul central al „Ligii Apărării Naţionale Creştine“

## Pentru ca să se ştie

Denunţăm din nou marelui public pe aceia, cari au apărat pe Jidanul GROEDEL în procesul cu Maramureşenii, de pe urma căruia sătenii de baştină şi-au perdut pădurile ce le aparţineau de veacuri:

Apărătorii, cumpăraţi cu banii lui Iuda, poartă numele:
EMIL HAŢIEGANU, deputat naţional-ţărănist şi profesor la Universitatea din Cluj.
MIRCEA DJUVARA, deputat liberal şi profesor la Universitatea din Bucureşti.
VALERIU ROMAN, proaspăt liberal, fost secretar general al L. A. N. C.

* * *

Cine ajută pe duşmanii României la bârfirea ţării?
COSTA FORU, de la „anumita presă“
şi
N. GHIULEA[1], membru în partidul naţional-ţărănist şi profesor la Universitatea din Cluj.

## Aplicarea reformei agrare printre Moţii din judeţul Cluj trebue revizuită

Această dreaptă cerere a susţinut'o un înalt magistrat, procuror la Curtea de Casaţie, d. Bălăşescu, în raportul înaintat Ministrului de Justiţie dintre anii 1922—26 G. G. Mârzescu, şi reprodus din cuvânt în cuvânt în „Infrăţirea Românească“ din 15 Decembre 1927.

Concluziunile raportului nu au abătut din calea abuzului, pe acela care, săvârşit din viaţă, a intrat în istoria partidului liberal cu numele Constantinescu-Porcu. Moţii, după constatările fixate de d. Bălăşescu, au rămas nedreptăţiţi cu amărăciunea şi desnădejdea în suflet. Dreptatea nu putea să triumfe pentrucă împiedicau înfăptuirea ei Jidanii *Tischler* şi *Bürger*, ajutaţi de politicianii miluiţi cu milioane, aleşi din toate partidele. Jidanii şi-au aleşi exponenţi influenţi din toate partidele, pentru a fi siguri, că ori-cum s'ar schimba situaţia politică, ei vor rămâne tari la Comitetul Agrar.

Politicianii întovărăşiţi cu Jidanii, şi-au putut umplea buzunarele, dar nu au putut potoli revolta sufletească a celor jefuiţi. Când liberalii au venit la putere în vara anului 1927, cea dintâi grijă a lui Ion I. C. Brătianu a fost chestiunea Moţilor. Din îndemnul lui s'a luat din nou în cercetare această chestiune, dela început vitreg şi interesat rezolvită de Constantinescu-Porcu, încunjurat de Jidani şi politicianii ahtiaţi de grabnică îmbogăţire. Cine se îndoeşte de exactitatea acestei afirmaţiuni să citească raportul procurorului dela Casaţie, d. Bălăşescu, din „Infrăţirea Românească“ dela 15 Dec. 1927.



In urma impulsului energic, dat de acela care s'a coborât în mormânt înainte de vreme în paguba ţării, câte 3—4 miniştri liberali s'au plimbat din nou prin ţara Moţilor şi au împărţit făgăduinţe de îndreptare în toamna anului 1927.

Toate făgăduinţele ministeriale se reduc până astăzi la o nouă cercetare, fixată într'un proces-verbal, încheiat şi semnat la 15 Noembre 1927 de: un consilier de Curte de Apel, dl Honoriu Crucin; un director al Reg. silvice, dl I. Coşeiu; un consilier agricol Cluj, dl Tudoriu; un şef al ocolului silvic Huedin, de un şef al reg. agr. Huedin.

Reproduc din acel proces verbal părţile din care rezultă, cum au lucrat inspectorii generali *G. Golgoteanu* şi *I. Popescu-Pera,* al căror raport a fost luat ca bază de către Comitetul agrar, când a hotărât prin sentinţa No. 254 din 18 Martie 1926 să se împroprietărească cu păduri şi păşune comunele moţeşti din judeţul Cluj.

### Proces verbal

Astăzi in 8 Nov. 1927.

„Subsemnaţii, in baza delegaţiunii cu No. 914/1927 a Domnului Ministru de Agricultură şi Domenii, întruniţi în comisie în zilele de 24—30 Octombrie şi 1—9 Nov. 1927, pentru cercetarea plângerilor locuitorilor din comunele: *Vişag, Traniş, Sebeşul-Mare (Valea Draganului), Rogojel, Secuen, Ciucea, Bociu,* şi *Bologa* din judeţul Cluj, cu referire la împroprietărirea lor cu păduri şi păşuni comunale din proprietăţile Domnilor *M. Tischler* şi *M. Tischler Bürger şi soţia,* după ce am luat cunoştinţă de toate lucrările de Reforma Agrară existente, după ce am vizitat amănunţit pe teren proprietăţile de mai sus şi după ce am ascultat fiecare comună aparte, reprezentată prin primarul comunei şi delegatul sătenilor, am constatat următoarele:

„1. Pentru împroprietărirea acestor comune cu pădure şi păşune comunală s'a dat de Comitetul Agrar hotărârea No. 254 S. T. R. din 18 Martie 1926, prin care, pe baza rapoartului d-lor Inspectori Generali *G. Golgoteanu* şi *I. Popescu-Pera,* s'a expropriat în mod definitiv următoarele suprafeţe conform tabloului de mai jos:

[1]) Vezi articolul Profesorului Silviu Dragomir din „Ţara Noastră“ No. 2 din 8 Ianuarie 1928.

| Nr. curent | Comuna | Teritoriul expropriat ca pășune jugăre | Teritoriul expropriat ca pădure jugăre | Total jugăre |
|---|---|---|---|---|
| 1 | Vișag | 1445 | 396 | 1841 |
| 2 | Traniș | 1063 | 454 | 1517 |
| 3 | Ciucea | 272 | 118 | 390 |
| 4 | Rogojel | 308 | 205 | 513 |
| 5 | Secuen | 175 | 105 | 280 |
| 6 | Bociu | 200 | 217 | 417 |
| 7 | Bologa | 330 | 232 | 562 |
| 8 | Sebeșul M. | 526 | 113 | 639 |
| | Total | 4319 | 1840 | 6159 |

„2. Hotărârea Comitetului agrar, arătată mai sus, nu se poate executa din următoarele motive:

„*a)* Numerii topografici, expropriați pentru comunele Traniș, Vișag și Ciucea *nu sunt bine stabiliți, în senzul că unii lipsesc, alții sunt trecuți de două ori, iar suprafața totală a lor nu atinge sau depășește suprafețele expropriate.*

„*b)* Pentru comunele Bociu, Secuen, Rogojel, Sebeșul-Mure, Bologa și în ce privește pășunea comunei Ciucea, nu s'au specificat numerii topografici ce se expropriază.

„*c)* *Numărul capilor de familie luați de bază în calculul nevoilor sunt inexacți.*[1])

„*d)* Cotele stabilite pentru calcularea pădurilor și pășunilor *nu sunt suficente față de art. 26 pct. 33 din legea agrară cari sunt categorice în aceasta privință.*

„*Comisiunea găsește că, este cazul de* **revizuirea cassarea hotărârei No. 254 1926** și în consecință stabilește mai jos necesitățile reale de păduri și pășuni comunale pentru fiecare comună în parte cum și părțile ce urmează a se expropria din proprietatea *M. Tischler* și *M. Tischler—Bürger și soția* după cum urmează."

După aceste motive, în virtutea cărora se condamnă întreaga lucrare a inspectorilor generali Golgoteanu și Popescu-Pera, ca fiind imposibil de executat pe teren și deci profitând Jidanilor *Tischler* și *Bürger*, Comisia stabilește în baza legii agrare suprafețele la cari au dreptul următoarele comune, din județul Cluj, și suprafețele ce li **se poate da** din domeniile susnumiților Jidani, favorizați de susnumiții funcționari români.

Din concluziile fixate pentru fiecare comună, în procesul-verbal de mai sus, rezultă că se **pot** da următoarele suprafețe de pășuni și pădure din domeniile Jidanilor *Tischler* și *Bürger*.

| | | | Pădure | Pășune |
|---|---|---|---|---|
| Com. | Poenile | **se poate da** | 280 | 350 |
| „ | Ciucea | „ | 300 | 542 |
| „ | Bologa | „ | 252 | 400 |
| „ | Rogojel | „ | 542 | 976 |
| „ | Secueni | „ | 250 | 295 |
| „ | Bociu | „ | 238 | 656 |
| „ | Sebeșul M. | „ | 550 | 444 |
| „ | Traniș | „ | 950 | 1351 |
| „ | **Lunca Vișagului** | „ | 613 | 916 |
| „ | Vișag | „ | 410 | 3485 |
| | | Total iug. | 4485 | 9326 |

Așadar, pot primi, *pentrucă au de unde*, comunele mai sus numite ca pădure și pășune un total de **13811** iugăre.

Iată *de uude pot primi:*

Reproducem din procesul-verbal mai sus amintit următoarea pagină, care cuprinde un capitol de rușine din viața politică a României întregite în zodia lui Constantinescu-Porcu, care a tolerat să rămână doi Jidani cu 14415 iugăre pădure și pășune, **ce trebuiau expropriate**, pe când 10 comune moțești zac în suferință, cu toate că legea le dă dreptul și suprafață expropriabilă există. Citiți, buni Români, următoarea pagină din care rezultă situația actuală, în pășuni și păduri a Jidanilor, favorizați de Golgoteanu și Popescu-Pera:

„*Specificarea proprietăților dlor M. Tișchler și M. Tischler Bürger cu soția din care se pot satisface nevoile comunelor cu păduri și pășuni comunale:*

„*I. Proprietarul Maurițiu Tischler posedă următoarele:*

„1. *In hotarul comunei Ciucea pădurea* ce se numește Surduca, notată din foile Cărței fund. la No. 286 și 583 în *întindere totală de 1.472 iug. cad. 1.522 stj.*

Mai posedă 740 stj. notată în cartea fund. No. 157 care însă nu se poate expropria fiind intravilan.

„2. *In hotarul comunei Sebesul Mare pădurea* numită Bocriștea notată în cartea fund. la No. 6 *în întindere totală de 694 iug. cad. și 295 stj.*

„3. *In hotarul comunei Traniș pădurea* Vârtopele, Felicele și Brad, notate în cartea fund. la No. 228 și 73 *în întindere totală de 1.284 iug. cad. 594 stj.* din care numerii top. 653, 655 și 1.000 în suprafața totală de 1 iug. cad. 810 stj. fiind intravilane nu se pot expropria.

*Rămâne deci ca suprafață expropriabilă 1.282 iug. cad. 1.339 stj.*

„4. *In hotarul comunei Vișag pădurea* numită Prislop, Valea Dara, dealul Sentei, dealul Traniței și fața Arsă, notate în cartea fund. la No. 282 *în suprafață totală de 4.482 iug,* cad. și 1.431 stj. din cari 285 iug. cad. și 1.110 stj. la dealul Sentei și 91 iug. cad. 1.540 stj. la Vlădeasa, fiind pădure de protecție nu se pot expropria, iar No. top. 764 7 în suprafață de 20 stj. fiind intravilan (ferestrău) de asemenea nu se pot expropria. *Rămâne deci suprafață expropriabilă 4.005 iugăre* cad. și 361 stânjen..

„5. *In hotarul comunei Rogojel* pădurea numită Vlădeasa notată în cartea fund. la No. 317 în întindere totală de 1.336 iug. cad. și 1.505 stj. din care suprafața de 619 iug. și 990 stj. fiind o porțiune, din pădurea de protecție Vlădeasa, care nu se poate expropria; *rămâne deci ca suprafață expropriabilă 717 iug. cad. și 515 stânjeni.*

„*II. Coproprietarii M. Tischler A. Bürger cu soția posedă;*

„1. *În hotarul comunei Rogojel pădurea* numită Vărfuraș, Zerna, Valea Crăciunului și între Munți notați în cartea fund. la No. 318 *în întindere totală de 4.257* iug. cad. și 1.287 stj. din care suprafața de 522 iug. cad. și 1.280 stj. formând pădurea de protecție Vărfuraș, nu se poate expropria, iar numerii top. 1217 1, 1217 2, 1217/3, 1217/4, 1222/3, 1222 3 și 1222/5 în suprafață totală de 16 iug. cad. și 410 stj. fiind vândută la țărani de asemenea nu se poate expropria. *Rămâne deci ca suprafață expropriabilă 3718 iug. cad. și 1197 stj.*

„2. *In hotarul comunei Vișag pădurea* numită Aluniș, Valea Sebișel notate în cartea funduară la No. 284 *în întindere totală de 2542 jug. cad. și 952 stj.* de care suprafață de 32 iug. fiind loc de ferestrău, iar numerii top. 1027/3, 1014 9, 1015/5, 1015 6, 1015/7 și 1027 8 în suprafață totală de 18 iug. cad. și 546 stj. vândută la țărani nu se pot expropria. *Rămâne deci ca teren expropriabil suprafață de 2524 ing. cad. și 334 stj.*

## *REZUMAT*

| | |
|---|---|
| I. Proprietatea M. Tischler expropriabilă este de | 8172 iug. 832 stj. |
| II. Proprietatea M. Tischler-Bürger cu soția expropriabilă este de | 8242 iug. 763 stj. |
| *Total expropriabil* | 14415 jug. 763 stj. |

---

[1]) Reproducem din procesul-verbal următorul tablou, pentru ca cititorul să constate cum au falsificat realitatea inspectorii Golgoteanu și Popescu-Pera, împuținând cu peste 700 capi de familie numărul celor îndrituiți la împroprietărire.

| No. crt. | Numele comunei | Nr. cap de fam. constatați prin rap. Dlor Insp. *Golgoteanu* și *Popescu-Pera* | Nr. cap. de fam. existenți la finea anului 1925 conf. actelor produse |
|---|---|---|---|
| 1 | Vișag | 235 | 387 |
| 2 | Traniș | 216 | 302 |
| 3 | Sebeșul Mare | 395 | 584 |
| 4 | Rogojel | 232 | 363 |
| 5 | Secuen | 128 | 259 |
| 6 | Ciucea | 366 | 366 |
| 7 | Bociu | 240 | 149 |
| 8 | Bologa | 191 | 327 |
| | | 2003 | 2734 |

După cele mai sus constatate de semnatarii procesului verbal, în frunte cu consilierul de Curte de Apel, D Honoriu Crucin, orice=ce om cu simțul corectitudinei își pune întrebarea:

Cum au putut să lucreze astfel inspectorii generali Golgoteanu și Popescu=Pera? Cum au putut, ei funcționari ai statului, chemați să ajute la împroprietărirea Moților, cum au putut să lase în proprietatea jidanilor Tischler, Tischler—Bürger cu soția, un domeniu de **14415** iugăre, când după legea agrară suprafața în întregime trebuia expropriată și încă nevoile Moților nu ar fi fost complet satisfăcute? Cum și=au întocmit lucrările în așa fel, încât nu s'au putut executa pe teren, in folosul susnumiților jidani și în paguba Moților? Răspunsul pe care și=l dă fiecare cetățean de bună credință, neinteresat, este următorul:

Ori ambii inspectori generali *Golgoteanu* și *Popescu=Pera* au fost cumpărați de jidanii Tischler=Bürger; ori sunt incapabili de a întocmi o lucrare tehnică executabilă pe teren. Dacă și=au vândut conștiința, spre a lăsa în proprietatea jidanilor 14415 iugăre ce urmau să fie expropriate, *atunci trebue trimiși la pușcărie pentru luare de mită;* dacă sunt incapabili să întocmească o lucrare tehnică, *atunci trebue dați afară din funcție ca netrebnici.*

Dl Ministru Argetoianu are subt ochi raportul din care am reprodus fragmentele de mai sus. El este dator să ia măsuri contra funcționarilor din era lui Constantinescu=Porcu, cari ca în cazul de față au lipsit pe Moți de 14415 iugăre, ce li se cuvin după legea agrară. Dacă nu face aceasta, înseamnă că puterea jidovească, favorizată de funcționari ca Golgoteanu și Popescu=Pera și de politiciani venali, este mai tare decât autoritatea Ministrului de Domenii în România=Mare.

Actualul titular al Departamentului agriculturii este prea luminat, și înzestrat cu simț politic, ca să nu înțeleagă că nu este bine să pătrundă în straturile largi ale poporului convingerea că jidanii sunt mai puternici în România întregită decât Miniștri.

In afară de destituirea și darea în judecată a celor doi inspectori pentru cel puțin netrebnicie[1]) în serviciu, dacă nu luare de mită, dl Ministru Argetoianu are datoria să facă dreptate Moților cerând **casarea hotărîrii No. 254** *din 18 Martie 1926, așa cum susțin semnatarii procesului=verbal.*

Plata Iudeilor expropriați se va face conform legii, așa cum s'a aplicat și proprietarilor români.

Bine înțeles, de o despăgubire a jidanilor Tischler și Bürger nu poate fi vorba, când suprafața de 14415 iugăre este supusă exproprierii, conform legii agrare și numai prin abuz și ticăloșie nu s'a expropriat. Incheiu, prevenind pe ori=și=care puternic al zilei, că pace statornică nu poate domni în țara Moților, până nu se vor revizui nedreptățile săvârșite pentru a favoriza câțiva jidani și a pricopsi politiciani jidoviți. I. C. CĂTUNEANU

[1]) Pentru ca cititorii noștri să nu creadă că expresia *netrebnicie* este prea tare, cităm ultimul fragment al procesului verbal:

„Ca acte anexăm la acest proces=verbal câte un certificat pentru fiecare comună prin care se dovedește oficial numărul capilor de familie existenți, *cum și declarația comunelor, în sensul că nu au fost cercetate atunci când li s'a stabilit nevoile de păduri și pășuni, pe baza cărora s'a dat hotărîrea comitetului Agrar No. 254—1926.*

Drept care s'a încheiat prezentul proces=verbal, semnat de noi astăzi 15 Noemvrie 1927."

# Acțiune și contraacțiune

După „tulburările dela Oradea" am avut cu toții prilejul să gustăm, prin lectura ziarelor, subtilele argumentări ale politicianilor și ziariștilor, prin cari se dovedea, pe de o parte, că aceste tulburări au fost in paguba „Țării" și, pe de altă parte, că ele au fost în folosul „Țării". Pentru unii „interesele superioare ale Neamului" cer liniște și iar liniște, pentru alți chiar aceste interese reclamă o reacțiune puternică împotriva jidovilor.

Și unii și alții au, se 'nțelege, dreptate. Ei sunt în drept să tragă concluzii opuse din aceleași premise prin faptul că aceste premise, în formă identică, au înțeles diferit. Unii identifică interesele neamului cu interesele partidului din care fac parte, alții cu interesele personale, familiare, de clasă, de rasă, de comunitate religioasă, și sunt poate și unii cari se gândesc și la „nația românească" robită economicește de jidani și în primejdie să ajungă chiar din această cauză și roabă politică a sectei jidovești.

Dar în definitiv „orice bun Român" — așa e termenul consacrat, — e convins de primejdia jidovească. Și chiar acei buni Români cari șed în consiliile de administrație ale băncilor jidovești, cari cerșesc voturile jidovilor mergând la adunările lor în sinagogi și „casele naționale" jidovești, se bucură când jidanii capătă bătaie. „Suntem doar toți antisemiți", zic și acești buni Români. Dar ei adaugă: „Noi, lumea oficială, nu putem spune acest lucru pe față; situația noastră nu ne=o permite". Cu toate aceste, la alegeri spre pildă, acești buni români, dacă din întâmplare sunt la guvern, înjură prin ziare și adunări în L. A. N. C. și=i asigură pe jidani de toată dragostea lor. Acești buni români știu că jidanul cere dovezi reale pentru banul dat; cere jandarmi împotriva „antisemiților", cere concesiuni și favoruri confesionale, economice etc. Strâns la pârete „politicianul jidovit" nu îndrăsnește să crâcnească.

Dar în jocul partidelor politice problema jidovească ia și alte aspecte și mai primejdioase: ceeace s'a văzut din declarațiile dlor Titulescu, Argetoianu etc., menite pentru jidovimea din străinătate. Jidovii din România sunt agenții marei finanțe internaționale. Marile Puteri îi întrebuințează pe jidanii noștri pentru a ținea statul nostru sub continuă presiune și dependență, economică și politică.

In schimb statele străine le=au dat jidanilor „scutul minorităților", li=au asigurat o situație privilegiată, de care ei profită pentru a cuceri puterea politică.

Pentru politiciani, arta politică constă în găsirea mijloacelor de a ajunge la putere, și, ajunși, de a o păstra. Orice mijloc e bun pentru atingerea acestui scop. Și cum întâiul mijloc sunt banii, jidovii le dau bani în schimbul făgăduinței solemne că ajunși la putere nici o îngrădire nu le va fi pusă în exploatarea țării și că „antisemiții" vor fi puși în lanțuri.

Dacă acest joc va continua, în scurtă vreme statul nostru nu va mai fi Stat românesc.

Nu fac decât să repet ceeace au spus în secolul trecut: Eminescu, Conta, etc., și ceeace continuă să spună în secolul acesta dl Cuza. Dar generația veche, din România mică, a rămas la teorie. N'a creiat un instrument de luptă politică împotriva jidovimii. In acțiunea practică ea a stat vecinic în defensivă. A crezut că prin legiuire și teorie se poate împiedeca desfășurarea unui proces social. Raționalismul secolului XVIII a stăpânit și politica secolului XIX. Umanitarismul, egalitarismul, democratismul sunt ismele cari au măcinat burghezia din toate țările și au ridicat la suprafață pe conducătorii socialiști, comuniști, etc. — „din întâmplare" în majoritatea lor jidani. Teoria a descoperit cauza acestei întâmplări. Dar burghezia lașă, pacifistă, preocupată de stârpirea desăvârșită a privilegiilor nobilimii și clerului, (a conservatorilor reacționari!), a acceptat alianța jidovilor și abia după răsboi s'a trezit din dulcele somn. Și cu mirare îi văzu pe iubiții săi aliați în fruntea masselor proletare cari le cereau punga

sau viața (mai bine zis: punga și viața). Și totuși în unele țări burghezia e atât de lașă încât văzând n'a vrut să creadă și persistă în umanitarism.

In alte țări reacțiunea s'a produs: Italia. *Și, dealtfel, pretutindeni există contraacțiune.* Nenorocirea e că burgheziile, adică creștinii nu se pot uni. Și cum pe vremuri Franța catolică îi ucidea pe Hugenoți, dar îi sprijinea pe protestanții din Germania împotriva principilor catolici, așa și burgheziile de azi în luptă îi sprijinesc pe jidanii bolșevici din alte țări.

*Contraacțiunea consistă în organizare întemeiată pe forță — morală și materială.* Organizare *sistematică,* adaptată mediului în care se dă lupta.

Organizația, ca intrument de luptă, trebue să conțină toate elementele care să-i garanteze succesul: presă, cadre, și mai presus de toate bani. Ea trebue să ridice stavile puternice între lumea creștină și română și secta jidovească. Cu toate mijloacele. Față de partidele politice jidovite această organizație trebue să fie cel mai puternic partid, față de secta jidovească, o sectă creștină mai intolerantă și exclusivă respingând conubiul, comensalitatea, deci orice atingere. In privința economică aceeaș separațiune completă.

Aceste postulate nu sunt invenția unei imaginații șovine și înfierbântate. Istoria demonstrează că o contraacțiunea trebue să corespundă acțiunii.

Cu interpretări metafizice, religioase și sociologice nu se rezolvă o problemă practică.

L. A. N. C. începuse contraacțiunea și era pe calea cea bună. Vom arăta intr'un ariicol viitor care obstacol s'a ivit și prin ce mijloace s'ar putea înlătura acest obstacol.

TRAIAN BRĂILEANU
Profesor la Universitatea din Cernăuți.

# Sinteză și perspective

Congresul studențesc ținut la Oradea-Mare, un oraș unde mai mult de trei sferturi din populație este formată de Evrei, mai toți puși în slujba șovinismului unguresc, produs ovreesc, întreținut de presa și finanța evreo-ungară, al cărui ultim toboșar este evreul Rothermeere, s'a terminat cu o manifestare antisemită, care a dus la spargerea mai multor vitrine ovreești și cu un proces contra studenților făcuți vinovați de spargerea acestor vitrine.

Manifestația antisemită a studenților pare a fi un răspuns tineresc la campania evreo-ungară, dusă de Ungaria și evreul Rothermeere, pe chestia optanților unguri și a revizuirei granițelor Ungariei, sau mai exact a revendicărei de către Unguri a Transilvaniei.

Ea a repus la ordinea zilei chestiunea ovreiască, nu numai la noi în țară, dar în omenirea toată.

Pentru priceperea acestei chestiuni, credem că este necesar o rezumare a antisemitismului și iudaismului într'un tablou, făcut pe priceperea a cât mai mulți.

*

In omenirea întreagă, și în special în România, se pare că cel mai puternic factor de emancipare economică și reconfortare morală și națională, este antisemitismul.

Privit dealungul vremei, ca efect și cauză, acest antisemitism ne prezintă următoarele aspecte, pe care le rezumăm, fără nici un comentar, deocamdată, în următoarele tablouri:

### I. Origina antisemitismului.

*Creștinismul,* care impune pentru fericirea omenirei: „O turmă și un păstor: *Dumnezeu*".

*Iudaismul,* care pretinde, pentru fericirea ovreilor: „O turmă și un păstor: *Israel*".

*Proorocul* care prezice rezultatul luptei dintre acestea două idealuri, zicând: „Israile, peirea ta prin tine".

### II. Efectele primei ciocniri.

Iudeii răstignind pe Cristos, răstignire care constitue actul oficial de naștere al antisemitismului.

Iudeii risipiți în omenirea întreagă.

Generalizarea dispretului și urei contra Evreilor, acolo oriunde apar ei.

### III. Victoriile lui Israel.

Organizarea „Alianței Universale israelite" la 1860, pentru a impune omenirei Imperiul lui Israel.

Primul succes politic al acestei „Alianțe Universale israelite": Tratatul de pace dela Berlin, 1879, depe urma căruia Românii au avut mult de suferit.

Al doilea și cel mai mare succes al „Alianței universale israelite": Pacea de la Varseilles sau *pax judaica,* care apare ca apogeul Imperiului lui Israel.

### III. Inceputul — sfârșitului lui Israel.

*Pax iudaica,* alături de bolșevismul rusesc, apare ca apogeul imperiului lui Israel dar și ca *„începutul — sfârșitului"* acestui imperiu, ea *universalizând* antisemitismul și reacțiunea contra bolșevismului sau comunismului, produs tipic iudaic.

*Cooperația economică,* venind în ajutorul antisemitismului, promite: crearea capitatului național dărâmător al imperialismului capitalului internațional, și libertatea absolută a comerțului.

*Știința,* care garantează: a) naționalizarea (specializarea) industrială a statelor în limita materiilor prime ce posed; b) nivelarea și unificarea economică, culturală, și morală a omenirei prin perfecționarea mijloacelor de comunicație și producție, de ori-ce natură, și c) reducerea necesității marilor capitaluri.

### V. Triumful creștinismului și întronarea păcei generale pe pământ.

*Biserica unică* proclamând *dispariția iudaismului religios, economic, politic și moral,* primește întreaga suflare românească, unficată prin credința și tradiția pur creștină, întărită economicește prin cooperație, și pusă sub paza și conducerea unui singur păstor: *Dumnezeu,* aducător al păcii generale pe pământ.

*

Așa se prezintă antisemitismul în trecut și în viitor, în cadrul celor mai rezumative tablouri, pentru ori-cine este, cât de puțin, în curent cu problemele zilei și cu evoluție socială, în toate direcțiile: economice, culturale, morale, religioase, științifice și naționale.

In cadrul acestor tablouri rezumative, cari pot primi desvoltări, pentru cei ce se interesează mai de aproape de antisemitism, mișcarea studențească poate fi pusă exact la locul ce i se cuvine, spre a-și primi explicarea justă, tot așa după cum este pusă la locul potrivit opera politică a tuturor statelor naționale, în ce privește organizarea ofensivelor culturale, religioase și economice.

Antisemitismul studențesc român, făcând un tot cu antisemitismul mondial, este un efect. Cauza este morala și aspirațiile iudaice, de dominațiune universală, precum și caracterul poporului ovreiesc format conform aspirațiilor milenare ale Iudaismului.

In materie economică ovreii sunt cei d'întâi oameni pe pământ cari au reușit, nu prin muncă sau știință industrializată, ci prin specula „goimului" să realizeze *pentru ei* efectul principiului *„cu minimum de muncă maximum de profit",* principiu care azi este luat ca ideal de omenirea întreagă, dar a carui realizare se caută nu prin specula muncei aproapelui ci prin perfecționarea mijloacelor științifice de producție și cooperație, în folosul omenirei întregi.

Astfel pusă chestiunea, dispariția

iudaismului economic, moral şi politic, pare sigură, iar *„Instituţia Societăţii Naţiunilor“* un produs iudeu, care, după planurile „Alianţei universale israelite“ ar trebui să constitue organul de comandă al supra — statului Israelit, pusă la puncte şi supravegheată de aproape, spre a-şi îndeplini scopul mărturisit iar nu cel ascuns, — va fi instituţia care va contribui cât mai mult la peirea iudaismului şi deci la distrugerea imperiului lui Israel, prin această faptă împlinindu-se prezicerea prorocului: Israele, pieirea ta prin tine“.

Manifestaţia antisemită studenţească, ca stimulent pentru o luptă raţională şi cinstită, în viitor, îşi are însemnătatea ei, de care vor vorbi numai faptele şi nici decum presa, cât timp aceasta va fi numai în mânile ovreilor şi ovreiţilor.

Antisemitismul bine şi civilizat condus, va face din ovrei, stăpânitorii de azi ai omenirei, prizonierii de mânie ai omenirei, care îi va absorbi, fără urmă aşa după cum se absoarbe fără urmă o picătură de cerneală căzută în apa unei mări.

Nu contest posibilitatea împlinirei prezicerei peirei iudaismului şi prin mijloace violente, dar nu cred în această posibilitate, întru cât iudaismul nu este numai o chestiune de persoană fisică ci şi de morală şi de viaţă. Iudaismul îl reprezintă nu numai toţi ovrei ci toţi ovreiţii sau jidăniţii cari par a fi azi mai numeroşi de cât ovreii de baştină, — fapt de care trebuie să se ţină seamă de toţi apostolii sinceri, conştienţi şi devotaţi ai antisemitismului şi creştinismului.

T.-Severin.

**G. IONESCU-NICA**
**fost deputat.**

# Doliul Jidanilor

Sfatul Rabinic din Bucureşti a luat hotărârea, ca zilele dela 18 până la 31 Decemvrie din anul acesta, să fie zile de doliu pentru întreaga jidănime din ţară, ca semn de protestare în contra devastării sinagogelor, cu prilejul congresului studenţesc dela Oradea-Mare.

Ca să ne dăm seamă cu câtă rigoare se aplică acest doliu, citez următoarele două informaţiuni, publicate în ziarul *„Opinia“* din Iaşi dela 23 Decemvrie a. c.:

1. „In urma deciziei Sfatului Rabinic din Bucureşti, festivitatea de „Hanuka a aniversării de 37 de „ani dela înfiinţarea azilului de bătrâni din Iaşi str. Stu Constantin „No. 5, care trebuia să aibă loc „Duminecă 25 Decemvrie, s'a amânat pentru o dată ulterioară, când „se va anunţa prin jurnale“.

2. „Din cauza doliului populaţiei „evreeşti, concertul dlui I. Schächter ce urma să aibă loc la 28 De„cemvrie, se amână pentru seara „zilei de 4 Ianuarie, ora 9 seara în „sala organizaţiei Sioniste din str. „Palat“.

Aşa dar, toată jidănimea, în timp de două săptămâni, cât va ţine doliul, nu poate lua parte nici la festivităţi, nici la concerte, etc,; *trebuie însă să ia parte la rugăciunile din Sinagogi, unde conform hotărârii rabinilor, urmează că în fiecare zi, până la sfârşitul acestui an, trebuie să se citească* **psalmul 79 a lui Asaf.**

Iată care este conţinutul psalmului 79 a lui Asaf:

1. „Dumnezeule, au năvălit nea„murile în moştenirea Ta, au pân„gărit Templul Tău cel sfânt şi au „prefăcut Ierusalimul într'un morman „de pietre“.

2. „Trupurile neînsufleţite ale ro„bilor Tăi le-au dat să le mănânce „păsările cerului“.

3. „Ca apa le-au vărsat sângele, „de jur împrejurul Ierusalimului, şi „n'a fost nimeni să-i îngroape“.

4. „Am ajuns de ocara vecinilor „noştri, de batjocura şi de râsul ce„lor ce ne înconjoară“.

5. „Până când, Doamne, Te vei „mânia fără încetare, şi ne arde „mânia Ta ca focul?

6. *„Varsă-Ţi mânia peste nea„murile cari nu Te cunosc, şi peste „împărăţiile, care nu cheamă Nu„mele Tău“!*

7. „Căci au mâncat pe Iacov, şi „i-au pustiit locuinţa“.

8. „Nu-Ţi mai aduce aminte de „nelegiuirile strămoşilor noştri, ci să „ne iese degrab' înainte îndurările „Tale!, căci suntem nenorociţi de „tot!“

9. „Ajută-ne, Dumnezeul mân„tuirii noastre, pentru slava Nume„lui Tău! Izbăveşte-ne, şi iartă-ne „păcatele pentru Numele Tău!“

10. „Pentru-ce să zică neamu„rile: «Unde este Dumnezeul lor?» „Să se ştie, înaintea ochilor noştri, „printre neamuri, că *Tu răzbuni „sângele vărsat al robilor Tăi!“*

11. „Să ajungă până la Tine „gemetele prinşilor de război! Sca„pă prin braţul Tău cel puternic, „pe cei ce pier!“

12. *„Intoarce vecinilor noştri, de „şapte ori în sânul lor, batjocurile, „pe cari Ţi le-au aruncat ei Ţie „Doamne!“*

13. „Şi noi, poporul Tău, turma „păşunii Tale, Te vom lăuda în veci, „şi vom vesti din neam în neam „laudele Tale“.

*Va să zică, toată jidănimea se roagă lui Iehova, ca să-şi verse mânia sa peste neamurile care nu-l cunosc şi peste împărăţiile care nu chiamă numele său şi anume cu o dobândă de 700 la sută:* **„Intoarce vecinilor noştri, de şapte ori în sânul lor, bat„jocurile, pe care Ţi le-au aruncat „ei Ţie Doamne!“**

Iaşi, 23 Decemvrie 1927.

C. Ş.

# Insufleţirea din Rodna-Veche

Către

Redacţia Revistei „Infrăţirea Românească“

Cluj

Mult stimate dle Redactor!

La 23 l. a. am expediat „Patriei“ jidovite din Cluj în semn de protestare contra ţinutei jidoveşti şi antipatriotice a acestei gazete în legătură cu congresul studenţesc dela Oradea-Mare telegrama alăturată acestei scrisori. Ştiind înainte, că această telegramă nu va apărea în coloanele acelui ziar, înhămat în slujba intereselor neamului jidănesc şi a internaţionalismului susţinut şi finanţat de jidani tuturor ţărilor, Vă rog să faceţi ca această telegramă să apară în numărul proxim al preţuitei Dv. reviste.

Mulţumindu-vă Vă salută frăţeşte:

**Dr. IOSIF TĂPĂLAGA, advocat,**
**preşedintele L. A. N. C. Rodna**

23 Dec. 1927.

*

Copie.

TELEGRAMĂ

Ziarului jidovit „Patria“

Cluj

Contra atitudinei jidoveşti şi nepatriotice a gazetei Dv. în chestia congresului studenţesc dela Oradea-mare, ca advocat român, protestez cu cea mai mare indignare.

**Dr. Iosif Tăpălaga, advocat**

*Nota Redacţiei.* Scrisoarea către „Patria“ se va publica în numărul viitor.

# Un cuvânt la cauzele turburărilor studențești

Lumea se agită mereu pe tema turburărilor studențești dela Oradea-Mare și Cluj, privind-o prin alte prizme, decât prin acea a realității.

Turburările exploatate și puse de dușmani în serviciul propagandei de a ne discredita țara, la care a mai contribuit inconștient și presa internă împinsă de interese de partid, — durere — ș'au aflat ecoul dorit.

Motivul cauzal și unii și alții l'au înconjurat din interes propriu, — ca cum înconjură oala ferbinte!

Țara vrea să cunoască *motivul cauzal,* ca prin delăturarea lui să se excludă pentru viitor astfel de erupțiuni nedorite nici de țară, dar nici de studențime.

Medicul bun caută mai întâiu cauza maladiei și apoi procedează la vindecarea boalei.

Aci țara e bolnavă, ea trebeiu vindecată.

In urma invaziei perpetue a popoarelor străine, îndeosebi a evreimei în timpul războiului mondial, cum și de atunci încoaci, țara noastră este azi cea mai cotropită de acest element inutil și improductiv, din întreaga lume, ajungând procentul nemaipomenit de 1 evreu la 7 români, adică 14% a întregei populații. Numa ospitalierul general Averescu a dat întrare în Basarabia la 450 mii de evrei refugiați înaintea pogromurilor rusești.

Intre atari împrejurări, oricât s'ar nega, acest fenemen constitue un pericol pentru neamul românesc, pentru țară; problema deci există, ea nu trebue ascunsă, ci resolvată.

A nesocoti aceasta problemă, înseamnă a nescoti interesele vitale ale țării!

Așa trebue înfățișată chestia și la Liga Națiunilor.

Studențimea universitară română-creștină, mândria, speranța națiunei, chezășia viitorului țării noastre, plină de iubire de neam și patrie, dar îndurerată și adânc îngrijorată de soarta de mâine a țării, care se va resfrânge asupra ei, de cinci ani de zile se agită, cere și luptă pentru înlăturarea, scoaterea peste hotare a acestei plăgi naționale, a acestui balast, al acestui surplus de populație, dăunător traiului vieței și patriei.

Cum însă ea a dat numai de urechi neînțelegătoare, agitată pe de altă parte și de atitudinea ostilă a populației evreomaghiare din Oradea-mare, acest cuib de vespi-anticreștin și antinațional, sufletul senzibil tineresc, aglomerat de curente străine, iarăși a ajuns la stadiul descarcării.

Acel guvern, care va avea curajul, să înțeleagă rostul timpului și își va lua sarcina, să curețe țara de balastul amintit, care tae calea propășirei neamului românesc, și va și pune stavilă perpetuării invaziei străine, va face cea mai mare binefacere pentru țară, cea mai eficace operă de consolidare; va fi preamărit de întreaga suflare românească, cum și generațiile viitoare.

Mă întreba un redactor, cum ași crede eu a se putea face aceasta purificare. Spuneam: foarte simplu, nu prin vorbe, ci prin fapte — statul să constitue îndeosebi la orașe, pe circumscripțiile existente, *comisii mixte pentru revizuirea populației* — compuse din funcționari și cetățeni integri, cari comisii să meargă dela casă la casă și pe lângă dreptul de apel al interesaților, să stabilească prin procese verbale, în baza documentelor aflătoare în posesiunea fiecăruia, — cenzurând firește legalitatea nefalsificată a actelor — dreptul de a sta în aceasta țară!

Tot ce prin acest *purgatoriu* nu se adeverește a fi nefalsificat cetățean al țării, sau se întreține aci clandestin pe spinarea cetățenilor cari duc greul, să fie apoi — chiar în baza tratatelor de pace — numai decât dat peste hotare.

Când această operă administrativă firească, în mod drept dar radical se va înfăptui, atunci mișcările studențești de genul actual, înlăturat fiind odată motivul cauzal, cu absolută siguranță — nu se vor repeta.

Intru binele neamului românesc și liniștea adevăraților cetățeni de neam și limbă străină, din tot sufletul nostru dorim, să vadă împlinită cu un ceas mai 'nainte — și una și alta!

BRÂNDUȘA, COLONEL i. R.
CLUJ

# Idealismul in extremis

Idealismul e necesar atâta timp, cât poate sprijini o acțiune în domeniul realității.

Pe dată ce însă merge mai departe, în *lumea muncei* — ca tot ce este extrem, devine vătămător prin chiar înrâurirea sa morală și materială ce o degajară din frământarea evidentă a împrejurărilor.

Religiunea este — prin aceea ce însuflă — quitezența însăși a idealismului propriu zis, prin care se conturează asperitățile spiritului uman, împăcându-l cu aspra luptă pentru existență veleitățile semenilor săi. Și acestui idealism — suis generis — dus la exces, se datorește în mare parte, crearea unei mentalități specifice — de dezinteres material — care a contribuit la starea actuală de sărăcie ce predomină în masele de jos, ca și în alte staturi ale creștinilor.

Căci așa cum se practică, acest idealism, inconștient și îmbibat de misticism și câte erezii, face să decadă, nu să prospere o gospodărie. Și pe cât în clasele suprapuse e multă nepăsare asupra religiosităței pe atât în cele de jos, confuzia întunecă și umilește.

Noi ne referim în genere la familiile de creștini și în deosebi, la Românii noștri. Bunăoară să privim în față cu tot curajul și vrednicia străbună — a cavalerismului latin — crudul adevăr ce înfățișează — *Moldova Creștină.*

Plaiurile și frumusețile câmpiilor descălecătorilor lui Dragoș Vodă, sunt azi covărșite de numărul streinilor acaparatori și neasimiliabili. Vitregia sorței și nepăsarea cărturarilor și a conducătorilor de popor, a întărit stăpânirea economică a evreimei.

Spiritul religios, rău și greșit înțeles în sânul dela sate și orașe, a influențat într'atât pe români, că i-a despuiat de bunuri materiale, înstărind în aceiaș măsură, pe invadatori. Și cine contestă oare, că judaismul nu domină situația?

Poporul Moldovei — îngreuiat de preceptele evanghelice — blând și iubitor de aproapele — sedus și subminat de către vecinul pripășit, prin numeroase uneltiri și vicii otrăvitoare, nu mai poate opune rezistență și puterea sa de reacțiune e diminuată. Cu o metodă savant aplicată și cu organizațiuni de stat în stat, *Iudaismul* — și-a creat tranșee — prin târgurile ce le populează, de unde își întinde armele cu ascuțișuri nevăzute, prinzând astfel ca într'o pânză de paianjeni pe naivii creștini moldoveni.

Românii coloni ai satelor de pe întinsul Moldovei sunt tributari, ai stăpânilor de fapt, ai bunurilor materiale, comerțul și industria — cari sunt jidani, venind la rând și în imediată primejdie și profesiunile. In Basarabia ca și în Bucovina, procesul acesta de stingere etnică al băstinașilor, s'a urmat pe o scară mai întinsă, întrucât invazia iudaică a fost sprijinită efectiv și de ora neîmpăcată și fatală a stăpânului de ieri *Austria* și *Rusia,* care servindu-și interesul, ne pregătea în

aceste provincii desnaționalizare — războiul mondial a grăbit și a întărit înfuriata internațională a *Evreimei* pe glob și cu aceiaș proporție prin tratatul minoritar s'a primit condițiunile umilitoare și dezastruoase, pentru suveranitatea statului român.

Valurile de cotropire crescut prin imigrațiuni clandestine, pornit în șuvoiu din Polonia și Ucrania s'a împrăștiat dealungul țărei, ocupând orașe și amenințând cu toată greutatea primejdiei, satele din Muntenia și Oltenia.

De Maramureș, ținutul de baștină al voivodului întemeietor de țară se poate mărturisi neted, că nu mai contează, ca etnicitate Românească, într'atât s'a inundat de puhoiul judaic.

Și atunci?...

Cu cât s'a propagat răbdarea și umilința, dragostea de aproapele, adevăr și frumos, cu cât s'au practicat virtuțile creștinești, cu atât sărăcia și pasivitatea a cuprins sufletul Românilor înlesnind stăpânirea averilor materiale streinilor inderizabili, cari cu nimic n'au contribuit la plămada și hărnicia de secoli ai acestui neam.

Să iubești pe aproapele ca pe tine — însuți, nu însă în senzul să te lași desbrăcat și jefuit sistematic, pierindu-ți vlaga și secătuindu-te prin bai rău, în folosul celui dintâi venetic.

Streinul se înfruptează de toate bogățiile țării și ca odinioară în Egipt, poporul autothon, e primejduit, în chiar existența sa națională.

*Religiunea să nu depășească marginea realităței, pe care Dumnezeirea a impus-o, ci să complecteze îndatoririle ce le avem aci pe pământ, cu nuanța morală a credinței. Să nu se păsuiască vecinului tolerat și cinic, tot bunul material, iar creștinul de Român, să păstreze doar nădejdea viieței viitoare.*

Ca un corolariu al luptei ce trebue să întreprindem pe tărâmul românismului, pentru întărirea sa — învingând anume prejudecăți, se recomandă în mod judiciar și lămurit, luminarea poporului, asupra textului și înțelesului *Evanghelic.*

*Clerul român, misionarii bisericești sunt cei dintâi chemați, a îmbina latura naționalismului mai întâi, integral și inteligent cu puterea adâncă a religiozității și a iubirei de neam.*

Lucrările dlui *Mironescu: Kristos, mesia Ebraic* și *„Judaismul și Moldova Creștină“*, relevă aspecte noi, care dau de gândit. Interesul suprem al nației, cere să fie cunoscute.

Craiova.

TUDOR IONESCU

---

**Pentru ziarul „Patria“ și umanitaristul lipsit de simț românesc din fruntea acestui organ național-țărănist, pentru I. Clopoțel și toți democrații de seama lui dela „anumita presă“, reproducem mai jos următoarea scrisoare a unui adevărat Român din județul Cluj, pentru ca rătăcitul Clopoțel, în felul lui umanitarist și filosemit să-și revizuiască opiniile, aflând ce au îndurat în anul 1918—1919, Românii din partea Jidanilor, pe care astăzi îi apără cu atâta foc în legătură cu cele petrecute la Oradea.**

# Amintiri din 1918—19 comparate cu fapte din 1927

**Inainte de a se plăti geamurile sparte, rugăm pe cei îndrept să-și aducă aminte și de cei ce au suferit de pe urma bandelor evreo-maghiare în anul 1918—19 pe frontul dela Ciucea etc. pentru făurirea României-Mari**

Am cetit în mai multe ziare, „că guvernul a trimis *cinci milioane lei* să plătească giamurile sparte, la sinagogile și prăvăliile jidovești“!

Cetesc și nu-mi vine să cred... Cum? *Adica jidanii și sinagogile lor să primească despăgubiri la câteva zile? Iar noi și bisericile noastre* cari am fost jefuiți, schinguiți, frații și părinții noștri omorâți în modul cel mai barbar, edificile noastre arse până în temelii iar cele rămase devăstate, bisericile noastre călcate și pângărite de bandele evreo-maghiare dela Ciucea în anul 1918/19, *nici după nouă ani de zile să nu primim despăgubiri?!* D'apoi să poate un lucru ca acesta? De ce să fim noi tratați așa maștер? Pentrucă suntem românii? și pentrucă am contribuit la făurirea României-mari cu sângele și cu averile noastre?

Până acum n'am zis nimic, fiindcă credeam că Statul acum după războiu n'are bani și așteptam liniștiți. Dar azi când auzim că pentru câteva geamuri sparte se vorbește de milioane, nu putem face să nu ne ridicăm glasul.

Nu sunt contra să se despăgubească dacă află de bine, însă ar trebui să-și aducă aminte și de noi Românii.

Pe urma manifestațiilor studențești câte văduve și orfani ar rămas? Câți părinți fără sprijin la bătrânețe?

Pe urma năvălirii bandelor de mai sus pe satele noastre nu este familie pe aceste sate, căruia să nu se scalde ochii în lacrimi, de câte ori își aduc aminte de iarna anului 1918/19.

Am provocat noi acestea bande? Nu. Ci am suferit pentru singurul motiv, că am fost Români.

Ca să vadă onorații cititori ce amintiri ne leagă pe noi de anul 1918 19 voi scrie câteva isprăvi de ale acestor bande a căror majoritate au fost jidani.

1. Sublocotenentul Gh. Tămașiu a fost fiul țăranului Petru Tămașiu din comuna Poieni județul Cluj. Bietul părinte din lucrul palmelor sale și-a crescut odrasla în școli, rupându-și bucătura dela gură și ducându-o la oraș pentru el, muncind la diferite întreprinderi, flămând și gol pentru a putea face din el om mai fericit și să aibe un sprijin la bătrânețe.

Veni războiul, Gh. Tămașiu a fost incorporat fără să-și poată termina studiile și trimis pe frontul italian. Bieții părinți își văd amenințată toată munca lor de-o viață întreagă. Câte posturi au ținut, câte nopți n'au dormit, și se rugau, ca să-l aducă bunul Dzeu sănătos acasă.

Tinărul Tămașiu fiind supus și ostaș brav, nu trecu mult timp și avansă la gradul de sublocotenent, iar în luptele groaznice dela Piave căzu lovit de o schije de obuz, în vara anului 1918.

A stat în diferite spitale până prin Ianuarie 1919 când sosi acasă invalid. Nu se poate descrie bucuria părinților când l-au văzut din nou în mijlocul lor, de și invalid. Bucuria lor a fost de scurtă durată. Abia sosit acasă, a și început prigonirea românilor de către bande iudeo-maghiare — sate întregi sunt devastate și jefuite. Sute de oameni pașnici maltratați și omorâți.

Văzându-le acestea tinărul Tămașiu, fuge din comună spre Huedin, unde a fost sosit un batalion din Reg. 10. Inf. din Armata Română, spre a-și scăpa viața. Lângă halta Molosig, este prins de bandele pomenite mai sus și făcut prizonier, fără ca să i-se iee în considerare invaliditatea lui și rănile ce încă îi sângerau, fără să-i considere gradul de sublocotenent sau decorațiile ce-i acopereau peptul, — cari au fost câștigate cu riscul vieții lui tinere. Adus între torturile cele mai barbare în satul său natal, este silit — vis-à-vis de casa lui părințească,

— a-şi săpa mormântul în marginea linii ferate, în care este târât de viu astupat până la brâu. Restul trupului său este jupoiat în hohotele de râs ale jidanilor din Poeni, iar pe urmă mutilat până ce şi-a dat sufletul.

2. Pe tinerul Buzea din comuna Valea Drăganului, războiul mondial îl apucă făcându-şi stagiul militar. Ia parte activă la toate luptele în Polonia-Rusească, unde pentru vitejia sa, obţine gradul de plutonier şi este decorat cu toate decoraţiile.

Reîntors acasă după şapte ani, se duce în Ciucea spre a-şi vizita rudele şi pretinii. Intră la jidan în cârciumă. Acesta îl ţine în poveşti cinstindu-l cu beutura până soseşte o patrulă din bandele evreo-maghiare, pe care a anunţat-o cârciumarul jidan, şi îl ia în primire.

Nu se poate descrie între ce chinuri grozave şi-a dat sufletul, mutilându-l în aşa fel, că mi-i ruşine de aceasta hârtie, să arăt pe ea, lucrurile batjocoritoare ce i-au făcut aceşti călăi. (N. R. I s'a tăiat partea genitală şi i s'a băgat în gură).

Iar culmea sălbăteciunii lor au arătat-o prin faptul, că după ce l-au mutilat după cum am arătat mai sus, l-au târât pe malul Crişului unde l-au îngropat şi pe aceste de jumătate, lăsându-i jumătate corpul afară, pe care aceşti nemernici, mergeau zilnic şi-l murdăriau — tot timpul cât au stat ei în Cucea.

3. Pe o bătrână de 70 ani din Valea-Drăganului au omorât-o pentru că n'a voit să le lase un ţol (pătură), singurul obiect de valoare ce-au găsit la ea în casă.

Când a văzut bătrâna că-i ia un bandit ţolul, s'a repezit şi l-a apucat de un capăt şi ţinea de el să nu-l lase. Atunci al doilea bandit pune arma la ochi şi-i trage un gloante.

4. Tatăl meu, un ţăran de 57 ani îşi vedea de vite în grajd, când intrară în casa noastră doi bandiţi. Mama şi bunica mea le dau mâncare iar banditii mâncând vorbeau ungureşte, după ce au văzut că bunica mea ştie ungureşte, au început şi-au vorbit numai evreieşte, aşa că după afirmaţia bunicei mele susţin că acei doi banditi au fost jidani. Aceştia după ce s'au săturat scotocesc peste tot locul şi găsesc pe tatăl meu în grajd. Se năpustesc asupra lui cu baionetele şi-i ciuruiesc tot corpul, apoi îl târăsc în grădină sub un pom, acolo-i trag două gloanţe în cap. Tatăl meu îşi dă sufletul, iar mama şi bunica cad la pământ leşinate...

Pe corpul neînsufleţit al tatălui meu am găsit *douăzecişicinci de împunsături de baionetă* şi urmele alor două gloanţe de armă în cap, care au făcut să-i curgă creerii jos pe pajişte, lângă trupul său rece... Nu trece mult timp şi vine „Iakabffy" cu o bandă şi ne jefuieşte tot ce găseşte în casă.

5. N'a fost destul omorurile şi jafurile. Aceşti netrebnici a căror majoritate au fost jidani, ne-au călcat, jefuit, devastat şi pângărit şi bisericile.

Detailii la acest punct, ne-ar putea da dl. părint protopop, Iuliu Truţia din Ciucea, a cărei gospodărie a fost complet jefuită dimpreună cu biserică cu tot, iar dânsul cu familia, a scăpat fugind peste păduri noaptea, îmbrăcaţi în haine ţărăneşti.

Dacă s'ar scrie detaliat toate omorurile devastările şi jafurile ce-a săvârşit bandele sălbatece evreo-maghiare în iarna anului 1918 19 numai în jurul Ciucei ar trebui să se scrie mii de pagini, însă acelea s'au săvârşit în timpul când nu erau atâţia scriitori umanitarişti ca azi, când pentru un geam spart se scriu coloane întregi de ziare. Şi acelea omoruri, devastări şi jafuri le-au săvârşit fiii poporului ales din seminţia lui Iuda de care scriitorii umanitarişti n'au dreptul să se atingă...

Numai în comuna mea natală, Bologa, s'au săvârşit 7 (şepte) omoruri, sute de schinguiri, devastări şi jafuri, arzând gospodării până în temelii, unde acestea bande au stat numai o zi, dapoi în alte comune unde au stat trei luni?

Acestea toate s'au uitat fiind c'au fost suferite de români şi ei sunt învăţaţi să rabde . . . şi pentru care nu s'a primit nici un bănuţ despăgubire.

Pentru acestia nu scrie nimeni nici un şir, cu toate că har Domnului avem o mulţime de scriitori, umanitarişti şi democraţi. . .

Toţi aceşti martiri români au fost daţi uitării. N'am auzit nici pe un domn deputat sau senator să-şi ridice glasul în sfatul ţării, cu toate că avem acolo atâţia reprezentaţi ai Ardealului . . , cari cu ocazia câtorva giamuri sparte, au ţinut discursuri, ore întregi... Au ţinut discursuri, că . . . ştiu domnealor ce ştiu. . .

Nu sunt pentru tulburări, însă cred, ca ele n'au început neprovocate. Nu ştiu ce a fost la Oradia, Cluj, etc. însă ştiu ce a fost în gara Poieni.

După ce a sosit un tren cu studenţi în acea gară, vre'o câţi-va s'au îndreptat spre prăvălia lui „Veisz" să-şi cumpere alimente. Trenul se pune în mişcare şi studenţii reîntorc grăbiţi să nu scape trenul.

Jidovca aruncă cu pietri după ei insultându'i, scuipind după ei: „Pfui Ţigani din Rigat".

Văzând aceasta studenţii au oprit şi s'au reîntors, justificând atât jupânului Veisz, cât şi jupânesei, că nu sunt ţigani ci români din România-Mare!

Bologa, la 28 Decembrie 1927.

**IOAN POTRA,**
**primar.**

# Pentru Domnul Ministru de Interne, I. G. Duca

**Meditaţie de anul 1928**

Iată ce scria, predecesorul Dtale la acelaş departament în anul 1869, Mihail Kogălniceanu, pe ale cărui urme ca om de stat nu credem că despreţueşti a călca:

No. 180, Duminecă 17/29 August, *1869* al „Monitorului Oficial al României".

*Domnule prefect!*

„Ţara în ultimii ani s'a umplut de vagabonzi. Ei ne mai găsind loc în oraşe au început a se răspândi prin sate, şi în multe localităţi, mai ales peste Milcov, ei au şi devenit un adevărat flagel pentru populaţiunile noastre, Răul din zi în zi sporeşte. Este dară de datoria administraţiunii de a se gândi la adoptarea mijloacelor cele mai energice pentru a-l precurma cu o oră mai 'nainte.

*„Nici o putere în lume nu poate impune României de a deveni şi a rămânea adăpostul vagabonzilor fugiţi sau isgoniţi din învecinatete ţări; precum fiecare comună asemenea dară şi Statul are dreptul şi datoria de a respinge din sinul său pe oamenii cari nu sunt născuţi pe pământul său, indivizi fără căpătâiu şi în deosebi pe acei cari nu înfăţişează societăţei garanţiile necesare de muncă onestă şi de utilitate pentru ceilalţi locuitori.*

„Însă aci se presintă o dificultate: comuna şi Statul resping asemenea vagabonzi, dară statele megieşe refuză în multe cazuri de a-i reprimi în hotarele lor. Aşa fiind trebuie să căutăm un mijloc care să îndeplinească acest neajuns, trebuie ca pe acei ce nu-i putem izgoni din ţară, să găsim mijlocul de a-i sili, ori a deveni locuitori, folositori, ori să se facă ei înşuşi nevăzuţi din pământul nostru. Unul din asemenea mijloace, mi se pare a fi stabilirea de colonii agricole; la gurile Dunărei şi pe ţărmurile mărei Negre noi avem o însemnată întindere de pământ roditor, dar nelocuit, acolo am

putea trimite acest mare număr de vagabonzi, cari astăzi nu produc nimic şi care nu fac decât a sărăci şi demoraliza populaţiunile noastre. Acolo transferaţi, i-am putea sili a îmbrăţişa munca moralizătoare a pământului, sau dacă, după întrebuinţarea tuturor mijloacelor cerute de omenire, ei totuşi ar refuza de a avea recurs la munca braţelor lor, de a căuta în brazda plugului bună-starea lor şi a copiilor lor, în asemenea caz ei nu vor mai fi în drept nici a cere nici a găsi compătimire în ţară sau afară din ţară.

„Această chibzuire, precum veţi înţelege, domnule prefect, este numai o socotinţă individuală a mea, spre a deveni o realitate, ca are trebuinţă de a fi cunoscută şi discutată de opinia publică, va trebui în fine a fi comunicată guvernului şi apoi adoptată de camerile legiuitoare.

„Insă spre a se putea face aceasta am trebuinţă şi de unele studii locale şi pregătitoare. Vă invit dară a vă transporta înşi-vă în domeniile Statului mai sus citate şi a alege două trei puncte cari ar putea să fie îndemânatice pentru asemenea colonii. Condiţiunea principală este ca, asemenea localităţi să fie bine situate în privinţa igienică, să fie înzestrate cu apă şi să aibă pe cât se poate în apropiere materiale, pentru clădirea locuinţelor.

„In fine veţi şti, că fiecare colonie va trebui să fie îndestul de întinsă pentru a putea ocupa braţele a cel puţin 500 indivizi. Aştept dela D-Voastră, comnule prefect, cât mai curând aceste ştiinţe pentru ele la cea mai departe din parte-mi lucrare.

Primiţi, domnule prefect asigurarea consideraţiei mele.

No. 12,621, August 16

**Ministru, M. KOGĂLNICEANU**

(Notă către domnul prefect de *Bolgrad*)

Nota redacţiei: Domnule actual Ministru de Interne, ţara, în grea suferinţă cotropită de Jidani, îţi cere ca după ce vei fi meditat să şi lucrezi

---

**Pentru dulcegii noştri umanitarişti.** Obrăznicia Jidanului Fischer din consiliul comunal al municipiului Cluj poate va trezi din atmosfera umanitaristă, cu pronunţată preferinţă filoiudaică, pe toţi aceia cari cred în sentimentele împăciuitoare şi în fidelitatea jidovească faţă de autorităţile româneşti. A fost în sânul consiliului comunal o isbucnire a urii talmudice contra elementului românesc, de aşa virulenţă, încât nădăjduim că bieţii noştri filosemiţi vor ajunge în scurt timp să-şi revizuiască convingerile.

Provocaţi, D-lor Jidani, ca să ne înlesniţi opera de luminare a opiniei publice faţă de rasa voastră!

**Un suflet din Maramureş.**

# Din chestiunea scrisului românesc

Privind zilele de aur a scrisului românesc, după cum zice poetul. trăieşti „între dumbrăvi cu flomele, între râuri de cântări şi în jur par'că-ţi colindă dulci şi mândre primăveri“.

Aşa era pe vremuri sufletul Românului îmbrăţişat în dulce frăţietate cu codrul şi natura ţării sale. Pulsaţiuni vii şi sincere svâcneau în piepturile barzilor noştri de eri, când în intimitate dulce cu lunca şi pârăul, povesteau despre durerile şi bucuriile ce încingeau sufletele Românilor. Atunci natura, doică afabilă ce a strâns în braţe şi a încălzit la sânul ei pe fiii „Daciei şi Romei“, a insuflat spiritelor sensibile glasul neamului nostru. Atunci coardele vii ale acestor „firi vizionare“, cântau cântecul tuturor, cântecul ce se desprindea din inima întregii ţări şi un ton armonic eşia din vibrarea coardelor inimii poetului cu a poporului său.

Erau „uniţi în cuget şi simţiri“ poetul şi scriitorul cu cei pentru care scriau. Erau stăpâniţi de o caldă şi înălţătoare simţire românească, rămânând aproape de popor cu inima, cu gândul şi cu graiul; punându-şi sufletul şi viaţa lor pentru a salva sufletul şi viaţa neamului Astăzi alta-i situaţia.

Nu mai cântă în ţara noastră privighetoarea de pe vremuri, nu mai avem concerte în luncă, nu mai însoţeşte doina boii trăgând plugul, nici mai cântă fetele cântecul lor sporind pe fus fuiorul. Astăzi nu mai e codrul „frate cu românul“, colinele cu florile de azi nu mai exală parfum, zările de azi nu mai au farmec. Peste tot natura ţării noastre este astăzi în doliu, îmbrodobită într'un văl negru şi îşi plânge cântăreţii.

Cântecul vremilor noastre este un cântec strident de aramă sunătoare, e un croncănit de corbi ce strigă lugubru în urma unei mari catastrofe, e huruitul stranison de cari, ce rod în comoara cea mai sfântă depusă în noi orice simţ de pudoare, virtute, în general ori ce rădăcină din sadul sfânt sămânat de pronia cerească în sufletele noastre. Cântăreţii şi liber-cuvântătorii noştri de astăzi, sunt cei cuprinşi de puterea întunerecului şi ne redau vocea infernului insuflată lor de Satan. Sunt sămânătorii neghinei. Sunt cei ce aduc omagii, proslăvesc, adoară şi dau cult viţiului. Sunt cei ce voiesc a întrona puterea întunerecului în locul luminii lui Cristos.

Acestea măşti de oameni, inimici a tot binele şi adevărul, fac să se înfioare şi cuprindă de groază natura întreagă; de aceia nici un fir de iarbă, o floricică, un pârău sau o păsărică nu l-i se mai destăinuiesc. Acestor zişi vizionari, vânători de forme, de „spoială şi de lustru“ (vorbele lui Eminescu), „ce din toate fac icoane şi simbol, numesc sfânt frumos şi bine ce nimic nu înseamnează şi pun haine şi imagini peste adevărul gol“, nu mai sunt fraţii codrului, nu ne mai spun glasul lui şi în consecinţă nu ne mai reprezintă glasul neamului.

Cauzele acestea se pot prevedea din împrejurările fatale prin care am trecut în timpul din urmă. Musafirii nepoftiţi ce ne-au făcut şi ne fac ţara de necinste, au adus şi au sămânat la noi germenii disoluţiunii şi pulverizării a tot ce este creştin şi românesc. Astăzi sunt intruşi ca o plagă şi fixaţi ca o hidră cu tentaculele ei în toate unghiurile ţării.

Nutrimentul sufletului românesc din trecut care l-a făcut să prospereze şi să fructifice din ce în ce mai mult ideile nobile şi înălţătoare de viaţă a neamului, a fost presa. Presa, în special ziaristica românească a fost rădăcina ce a alimentat trunchiul românismului întreg cu ideile ce ne-au salvat viaţa.

Molima ce s'a năpăstuit peste ţara noastră, s'a înfipt cu otrava ei tocmai în rădăcina ce ne nutreşte zilnic sufletele în presă. In locul balsamului dătător de viaţă, ce ne da presa în ultimele două secole trecute, ne injectează astăzi venin în suflete ca să ne distrugă cu încetul pe toţi.

Presa românească ne era tribuna de pe care răsuna glasul salvării noastre, glasul credinţelor şi nădejdilor noastre; era culmea din care se resfrângeau razele de îmbărbătare şi de încredere în vigoarea şi aptitudinele noastre de fii ai „Daciei şi Romei“.

Majoritatea presei de astăzi este un monstru hidos, cu mii de capete şi guri căscate din care asvârle în lungul şi latul ţării venin, ca să înăbuşe orice suflare creştină şi românească. Suntem în situaţie tristă. Şuvoiul năprasnic ce inundează totul din maşinele infernale ale presei dirijate de moştenii lui Satan, au astăzi prinse în ghiare un număr înspăimântător de suflete. Au atrofiat multora sentimentele cele mai nobile, cărora pe vremuri se ţinea candelă vie prin presă, dela catedră şi de pe amvonul bisericii.

Presa de astăzi dă năvală asupra bisericii, asupra adevărurilor veşnice aduse din înălţimea cerului de Isus Cristos, nouă pământenilor cari voim a ne subordona principiilor infalibile

de adevăr şi bine; singurele demne de urmat în folosirea acestei vieţi ce ni s'a dat ca s'o trăim, de toţi acei ce purtăm numele de om.

Să fiarbă în inimile noastre de Români sânge românesc. Să protestăm energic împotriva oricărui atentat la fiinţa noastră *naţional-creştină;* şi să ne afirmăm în faţa oricui idealul nostru sfânt pentru care părinţii noştri şi-au jertfit totul. Să ne arătăm şi noi dreptul la existenţă; că nu rămânem indiferenţi şi nepăsători nici unul cari suntem iubitori de D-zeu, de noi şi de-ai noştri, căci destulă şi prea destulă ne este năpasta lăcustelor invadate la noi, a elementelor streine de simţirea şi cugetarea noastră, ce propovăduesc pretutindenea dezagregarea şi cu forţe titanice baricadează la fiinţa noastră naţional-creştină ca să o dea în prăpastie.

La noi, astăzi încă tot se fermentează în polobocul Marei-Românii diferite elemente cu tendinţe şi efecte contrare. Suntem încă „mustul care fierbe" (Goga), dar fermenţii mustului nostru acţionează contrar şi aşa că din mustul nostru nu numai că nu va eşi vinul curat, dar şi mustul va fi imposibil de beut, căci intruşi în el germenii şi bacteriile ucigătoare de viaţă ne aduc perirea noastră şi astfel se va năpusti asupra noastră oprobiul lumii, vom ajunge la scârba şi desgustul tuturor şi vom fi ţinuţi sub carantină de toată lumea ca un cadavru molipsitor şi acest cadavru ros zi de zi o să dispară cu vremea şi pe rămăşiţele lui o să se înscăuneze paraziţii.



La grea încercare este pusă marea răbdare a Românului; şi păscut de-atât amar, de ce atâta mirare când reacţionează câte puţin? Să fie oare legitimă convingerea musafirilor noştri că „nouă de aceia ne-a fost dat ca să eşim din robia Egiptului ca să intre ei în Canaan?" (Goga). Acest lucru noi nu putem şi nu vrem să-l admitem. Situaţia de tot tragică ar fi numai dacă din toate sufletele noastre ar lipsi conştiinţa de D-zeu şi neam, cari au salvat viaţa de perire a neamului nostru şi în alte vremuri de grea cumpănă şi credem foarte mult că şi astăzi adevăraţii români în ai căror vine mai curge sângele strămoşesc, vor şti sta la postul de onoare la care au veghiat părinţii noştrii. Astăzi când suntem în toiul marilor prefaceri, acum când în ţara refăcută este descins procesul de refacere al românismului integrant în noua sa locuinţă, acum când se fac noii români în România nouă, am pierdut ancora ce ne putea scoate la bun liman, am scăpat din mâni secretul tiparului, cel mai bun instrument al refacerii noastre. Astăzi duşmanii vieţii noastre sunt posesorii acestui puternic armament. Ei au în stăpânire majoritatea tiparniţelor şi strâng averi imense împrăştiind dealungul ţării reclame, pagini fascicole şi volume încărcate de otravă, ca să anestezieze orice simţire de viaţă nobilă din noi, ca astfel devenind românii un putregai nesimţitor să poată fi împinşi în prăpastia din care să nu mai poată spera reîntoarcere. Noi cei ce ne numim creştini şi români, ne cumpărăm otrava vândută zilnic cu doza în ziare, reviste şi fascicole, unde ni se înşiră la expoziţie caricaturi cu note pornografice ce numai îşi poate închipui omul mai josnic şi mai desgustător. Indopaţi zi de zi cu această marfă, devine cu timpul hrana noastră de toate zilele ce numai ea ne satisface firea noastră pervertită. In timp ce noi gustăm cu deliciu otrava ce ne pare dulce, explotatori şi fabricanţii acestor narcotice râd satisfăcuţi că noi am ajuns de suntem hrana lor cu punga şi cu conştiinţa.

De ce nu ne deschidem ochii şi să ţinem scut în faţa piraţilor ce îşi moaie condeele în venin şi le asvârlesc în sufletele noastre? De ce nu reacţionăm ofensivei ce împroaşcă înjurii, batjocuri şi hulă începând cu D-zeu şi cu toate ale sale până la ultimele obiceiuri şi datini lăsate din străbuni? De ce primim teoriile himere de pseudocultură importate de ahasverii şi vagabonzii internaţionaţionali pulverizaţi pe rotogolul pământului?

Creştinule, tu care trebue să-ţi adăpi sufletul tău în izvorul vieţii, tu care trebue să-ţi nutreşti sufletul tău din roadele lui Cristos, care trebue să-ţi acomodezi viaţa cuvântului divin şi să ţii cu sfinţenie în sufletul tău facla aprinsă pentru legea ta; ce ai să cauţi lumină în principiul întunericului, adevăr la tatăl minciunii şi viaţă în ghiarele morţii? Ce avem noi de căutat prin hârtiile murdărite cu lepră atât de infecţioasă pentru sufletele noastre, cari zilnic izbucnesc ca dintr'un vulcan din maşinele infernale ale presei streine.

Noi toţi cari purtăm epitetul de român-creştin să fim într'adevăr aşa. Să sprijinim presa şi scrisul creştin şi românesc, să ne facem baremi noi binele şi să ne iubim întâi noi pe noi. Să colaborăm toţi românii la grandioasa şi importanta operă de refacere a naţiunei creştine şi să nu ne întortocăm cu „fiinţele gelatinoase" cari uşor se acaţă de noi şi trebue să le purtăm în spate până când cădem sub ele, sleiţi de puteri. Oare să fie stins germenul din voi fiii Romei, cel puţin din respect faţă de părinţii voştri dacă nu faţă de voi, de vă daţi cu chirie sufletele voastre intreprinderilor negustoreşti a organelor de publicitate manevrate de colaboratorii lui Satan? Amintiţi-vă voi lacomilor de arginţii lui Iuda şi să ştiţi că n'o să a ungeţi mai ferici decât el. Ce îndreptare ne-ai adus Alexandrescule cu „Toporul şi pădurea" ta? Oare au fost pe vremea ta atâţia români cozi de topor, ca să se poată tăia pădurea românismului? Când a fost o pacoste aşa mare năpustită asupra noastră de noi înşine ca acuma? Când s'au vândut negustorilor ca acum sufletele şi inimile româneşti, ca să-şi precipiteze pe hârtie perversitatea şi coruptitudinea din ei?

Să ne strângem rândurile, osteni ai neamului şi să propovăduim cu vorba şi cu scrisul şi să facem tot posibilul să astupăm gura monstrului ce varsă venin peste întinsul ţării. Să amuţim toate sufletele, inimile şi limbile celor ce propovăduesc împărăţia întunerecului. Uniţi să fim noi toţi fii legitimi ai patriei, toţi cei de un sânge şi o lege, sub aceiaşi flamură naţional-creştină, ce ne vesteşte regenerarea, mântuirea şi triumful neamului nostru în împărăţia luminii dătătoare de viaţă a lui Cristos. Rămânem în mare speranţă că ne vom trezi şi că petele murdare de pe conştiinţa noastră le vom îngropa în adâncime dela văzul şi auzul noilor români ce vin la viaţă. Incepând noul an, să lăpădăm deci de pe sufletele noastre zdrenţele murdare şi să-l îmbrăcăm în haina albă şi curată a lui Cristos, iar corpul în tradiţionalul port fabricat de degetele româncelor noastre.

Astăzi ne sunt lărgite hotarele ţării, deci să ne lărgim şi hotarele sufletelor noastre, aşa ca fiiecare să poată cuprinde în el pe toţi fiii patriei. O înfrăţire sfântă să ne unească pe toţi cei de un „sânge şi o lege" şi din sufletele tuturora să se resfrângă o iubire reciprocă. Pământul României-Mari să ne fie marele corp al naţiunei creştine, iar sufletele noastre ale tuturor Marele suflet al ei. Un suflet şi un sânge să bată în pieptul naţiunei noastre şi atunci „vie valuri mari de foc, nici că ne-or clinti din loc".

**V. CHINDRIŞ**
**Ieud (Maramureş)**

---

# O SCRISOARE

Primim la redacție spre publicare următoarea scrisoare:

*Domnule Director,*

In coloanele revistei „Infrățirea Românească" s'au publicat adesea atacuri in contra subsemnatului pe chestiunea societății „Regatul Mare". Iar în no. din 15 Dec. 1927 s'a publicat articolul intitulat: *Cum s'a aplicat reforma agrară în țara Moților (Raportul Dlui V. Bălășescu, procuror la Inalte Curte de Casație și Justiție),* în care se pomenește din nou numele meu. Pentru lămurirea Dv. și autorului raportului mai sus citat dau explicațiuni privitoare la amestecul subsemnatului în societatea „Regatul Mare".

In luna Octombrie 1922, Soc. Bihor Sălăgian a cumpărat o întindere de cca 2900 jug. pădure, situată în jud. Cluj, dela contele Gh. Banffy. La 2 Aprilie 1923, Comitetul Agrar, prin hotărârea no. 29, expropiază o parte din această pădure pentru pășune comunală și o parte o scutește de expropriere. In Iulie 1923, soc. Bihor Sălăgian a vândut o parte din pădure dlor Alexandru Maxim, N. Filoti și E. Peltz. In August 1923, toți proprietarii pădurei au alcătuit o societate forestieră numită „Regatul Mare", al cărui obiect era pădurea cumpărată dela Banffy. In această societate am intrat și eu ca acționar.

Ce acuzațiuni mi s'au adus mie? 1. Că fiind o „înaltă personalitate" am înfluențat Comitetul Agrar și celelalte instanțe judecătorești ca să nu se exproprieze integral pădurea cumpărată dela Banffy și 2. Că mi-am împrumutat numele (ca om de paie) unei societăți ovreești pentru a scăpa de revizuirile exproprierei.

Se pune însă o elementară întrebare: Cum puteam să influențez eu in 1923 asupra celora ce se hotărâse de Comitetul Agrar în 1922? Din acte se poate ușor constata că eu nu am intrat în această exploatare forestieră de cât după ce a existat o hotărâre definitivă a Comitetului Agrar, care a stabilit definitiv dreptul de proprietate a cumpărătorilor.

Art. 139 a Legii Agrare spune categoric că exproprierea se face numai o singură dată pentru fiecare moșie sau parte de moșie și este terminată prin hotărârea definitivă dată de organele de aplicare. Prin urmare, eu am cumpărat acțiuni la o societate care avea un obiect câștigat definitiv prin lege.

Cu toate acestea, în urma campaniei de presă ce s'a pornit pe această chestiune s'au făcut revizuiri, întemeiate pe anchete la fața locului, și Comitetul Agrar a menținut în fond prima sa hotărâre.

S'a început campania în contra societate „Regatul Mare" pe motiv că ar fi ovreiască, mai înainte de a se începe campania în contra societăților cu adevărat străine. In realitate soc. „Regatul Mare" este singura societate *românească* din toată regiunea Munților Apuseni. Nu numai că acționari (90 la sută) sunt români de naștere, creștini ortodocși, dar și capitalul vărsat este în aceiaș proporție tot național și românesc.

In virtutea dreptului de apărare și în credința că rândurile de mai sus vor risipi îndoielile, vă rog dle Director, să dați publicității această scrisoare în revista în care a apărut articolul Dv. din 15 Dec. 1927.

30 Dec. 1927. G. N. LEON

# Impropriețărirea Cavalerilor ordinului „Mihai Viteazul"

In fine după 9 ani dela făurirea României Mari, s'au îndurat guvernanții noștri să răsplătească și cu ceva pipăibil vitejia ofițerilor — viteji între viteji — decorați cu ordinul „Mihai Viteazul".

Viteazul și Marele Rege Ferdinand I. n'a ajuns să vadă împroprietărirea Cavalerilor săi, pe care an de an îi ospăta la Palat în ziua Arhanghelilor Mihail și Gavril.

In Ungaria de pildă împroprietărirea „vitejilor" s'a făcut cu mare paradă, cu trâmbițe și cu surle acum cinci ani. Iar de atunci, la fiecare întâi a lunei „viteji" unguri primesc prin poștă, la domiciliu, pensia. Se vede că Ungaria deși învinsă, cultivă și se îngrijește de „vitejii" ei, pentrucă voește să crească noui generații de „viteji".

Oare noi Românii, să nu mai avem lipsă de actualii și de viitorii eroi? Iar dacă avem, și vom avea lipsă de eroi, îi cultivăm și îi ocrotim cum se cuvine?

Am dori să auzim răspunsul din gura unui Cavaler al Ordinului „Mihai Viteazul"; dar dintre cei mai mici în grad.

Monitorul Oficial No. 277 din 15 Dec. 1927 aduce Regulamentul de împroprietărire ai „Cavalerilor ordinului Mihai Viteazul".

In Ardeal, Banat și părțile ungurene îndreptățitii primesc 25 jugăre, cât timp în restul țărei 25 hectare.

Oare ce rațiune prea înaltă l'a determinat pe legiuitor să facă atâta deosebire, între unii și între alții?

Această împroprietărire, ar trebui să se numească mai bine „beneficiare de uzufruct" deoarece Cavalerul deținător al pământului, nu-l poate nici hipoteca nici vinde. După moartea Cavalerului, beneficiază de uzufruct — din tată în fiu — unul din copiii legitimi sau legitimați. In lipsa de copii beneficiază de usufruct soția cavalerului; iar în lipsa acesteia, pământul revine Statului.

Salutăm cu bucurie așazisa împroprietărire a Cavalerilor „Mihai Viteazul" și le dorim acestor Eroi Naționali viață lungă cu sănătate.

*Facem această urare pentruca ei Cavalerii să ajungă marea zi, când România Intregită* — la a cărei făurire au contribuit cu atâta avânt și eroism — *va fi dobândit atât independența materială* (economică), *cât și pe cea morală!*

Cu alte cuvinte „România să fie a Românilor" din toate punctele de vedere.

*„Infrățirea Românească"*

# Corespondență din Chișinău

Astăzi 3 Ianuarie 1928, s'au înmormântat la cimitirul jidănesc din localitate, rămășițele dela tora aflată în tren cu ocazia Congresului studențesc.

La ora 8 jidănimea dela 9 ani în sus a fost obligată să meargă la sinagogi spre a se... închina, la ora 10 a plecat la Cimitir un număr de circa 80.000 jidani cu rămășițele, în frunte cu Tirelson.

De și Ministerul de Interne n'a aprobat închiderea prăvăliilor în semn de doliu după cum ceruse, totuș au închise dela ora 10·30 până la 13, autoritățile locale au luat măsuri să fie deschise... dar zădarnic.

Fiecare jidan — cu această ocazie — este obligat a plăti o taxă și anume: minorii 9 lei, iar majorii 18 lei, din care jumătate se repartizează pentru clădirea unei Școale Teologice Izraelită și jumătate pentru propagarea talmudului prin tipăriri, conferinți etc.

Rămășițele au fost înmormântate la cimitirul evreesc într'un mormânt cu rămășițele torei din anul 1905 când a fost progrom la Chișinău.

Toată jidovimea s'a solidarizat pentru închiderea tuturor localurilor, băncilor şi ori şi ce intreprindere jidănească. Parcă era pustiu Chişinăul.

Dacă ar fi şi românii noştri aşa de solidari.

Nu li s'a întâmplat nimic jidanilor căci poliţia şi armata i-a păzit... din ordin înalt... căci Tirelson a cerut dlui Ministru Inculeţ garanţia că nu se va întâmpla nimic cu ei. Inculeţ a fost în localitate.

Atât de-o camdată.

S. F.

# INFORMĂŢIUNI

Atragem atenţia cititorilor nostri asupra numărului de Crăciun al *Cuvântului studenţesc,* scris cu mult avânt şi convingere naţionalist-creştină. Remarcabile articole semnate de d. Lorin Popescu, Cronţ şi alţi luptători entuziaşi. Dorim din tot sufletul ca preţiosul ziar să fie astfel administrat, încât să nu piară. Aceasta este singura noastră grijă. De redacţie nu ne ocupăm; pentrucă, dupăcum probă se face la fiecare număr, de talente ale condeiului nu este lipsită studenţimea română. Să ne trăiască întru mulţi ani, să crească şi să înflorească, dând României conducătorii de mâine, de care ţara are urgentă nevoie spre a fi salvată de Iudaismul cotropitor.

„Infrăţirea Românească".

*

Aşteptăm dela organizaţia L. A. N. C. din judeţul Arad să ne comunice prin preţioasa foaie „Voinţa Poporului" ce anume s'a hotărât în şedinţa ţinută în oraşul Arad la 18 Dec. 1927, şi din cari comune au participat delegaţi. Ceia ce s'a scris în numărul ultim al Voinţii Poporului este prea puţin şi vag. Organul naţionalist creştin din localitate are datoria, ca în primul rând să oglindească şi să activeze pulsul mişcării din judeţul respectiv.

*

*„Voinţa Poporului"* gazeta săptămânală a organizaţiunei noastre din Arad, la 1 Ianuarie 1928 a intrat în al şaselea an de existenţă.

Cu acest prilej ne îndeplinim o plăcută datorinţă, urând sorei noastre din Arad — viaţă lungă şi spor la muncă.

Dorim ca fiecare român din Regiunea de vest a Ţărei să fie abonat la „Voinţa Poporului" şi mai dorim ca această Sentinelă a românismului din Vest să ne aducă săptămânal ştiri despre solidaritatea Românilor din acele părţi şi despre plecarea nepoftiţilor oaspeţi parasitari — Jidanii!

*

Nr. 67 din 25 Decembre al ziarului „Sentinela" din Focşani — în articolul *„In case de conspiraţie nu de inchinăciuni"* găsim un aspru şi meritata rechizitoriu la adresa d-lui Nae Ionescu profesor universitar, care în ziarul „Cuvântul" a aflat de bine, să ia apărarea Sinagogilor jidoveşti, care sunt „case de conspiraţie nu de închinăciune".

Iată câteva idei din articolul D-nei Tiţa G. Pavelescu:

„Oare nu au destul fildermani ca să arunce noroiu în obrazul Ţărei şi să poruncească dela Tribuna Camerei, guvernanţilor, ca să pedepsească, fără anchetă: studenţi, autorităţi şi oştire pentrucă nu i-au apărat?

„Pe noi, ne supără, ne revoltă şi desnădăjdueşte, pe noi popor şi studenţi, eşirea d. Nae Ionescu.

Pentru ce nu chiamă apropiata istorie în ajutor, când părinţii noştri, deşi vasali, dar aveau curajul să nu îngădue în tratate să se ridice giamii pe sfântul nostru pământ?

„Pentru ce nu ia pilda lui Isus, să prefacă pana în biciu şi să alunge camatarii din: Cameră, din Senat, din munţi, din vii, din moşii, din barouri, din magistratură şi din comerciul de pe unde ne-au murdărit?

„Toate crimele şi ticăloşiile jidoveşti nu le vede d. Nae Ionescu şi nu vede că la prăşit, la secere, la tăiat de lemne şi slugi în casele jidovilor, nu se află picior de jidov şi că năvălesc numai la şcoli spre stăpânire?" şi aşa mai departe, pentru ca să închee cu următoarea întrebare:

„Dta d-le Nae Ionescu, care eşti profesor universitar şi cunoşti limba ebraică, nu şti că jidanii la orice rugăciune a lor, încep cu *„Tob Sebe Goi Harog"* adecă pe cel mai bun creştin să-l ucizi?

Mai domol cu Evanghelia, sunt casele lor de conspiraţie (Sinagogile NR.) In ele au lovit studenţii, nu în case de închinăciune".

Am reprodus cele de mai sus, ca un *Memento* pentru toţi acei Români *„Politiciani, profesori şi slujbaşi de toate categoriile,'* — care se grăbesc să ia apărarea neamului lui Iuda, contra neamului Românesc.

Nu uitaţi domnilor Români, umanitarişti, de dictonul strămoşilor noştri *„Vox populi, vox dei"*. Vocea poporului e vocea lui Dumnezeu! şi nici să nu daţi ocazie poporului românesc — atât de obidit şi de nedreptăţit — să-şi spună verdictul!

*

Nicăiri în lume muncitorimea nu îndură mai mari mizerii — ca în Rusia — *raiul bolşevic.* — Această ştire este comunicată de Troţki fostul colaborator al lui Ulianov-Lenin, făuritorul Rusiei Sovietice, şi distrugătorul Bisericei creştine din Imperiul moscovit.

Ce zic la această veste neastâmpăraţii noştrii comunişti şi socialişti? Le mai arde călcâele după *raiul bolşevic?* Dacă nici acum nu s'au lecuit, de acest dor, le recomandăm să plece fără întârziere la Moscova unde îi aşteaptă tovarăşul Panait Istrati!

*

„Legiunea Iulia" a studenţilor români din Cluj a primit provocarea studenţilor unguri dela Budapesta prin o telegramă adresată la 21 Decembrie 1927 Uniunei studenţilor unguri dela Budapesta, prvocare făcută prin presa studenţimei române. Constatăm, că telegrama Legiunei noastre a rămas fără răspuns şi că studenţimea maghiară concentrată în societatea „Turul" (pasăre de pradă) a neglijat să se conformeze regulelor cavalereşti, a neglijat de a-şi numi reprezentanţi şi martori. Astfel „Legiunea Iulia" declară diferendul cu studenţii universitari unguri ca încheiat. In acelaş timp însă lasă la aprecierea tuturor gentlemanilor din întreaga lume — unde studenţii unguri dela „Turul" şi-au afişat prin presă provocarea — să aprecieze faptul, că acești domni provoacă, însă refuză a se bate.

In numele „Legiunei Iulia"
Comandant ss. **dr. Isaicu**

Cluj, la 10 Ianuarie 1928.

*

**Rectificare.** In articolul dlui dr. Titus Mălaiu din No. 5. 1 Ian. s'a strecurat o greşală, provenită desigur prin faptul că a fost rău informat. O îndreptăm, afirmând, că studenţii n'au stat la masă cu deputaţii liberali, neavând nici-o legătură cu nici un fel de oameni aparţinând partidelor politice jidovite.

*

Ne bucurăm foarte mult de apariţia ziarului *Apărarea,* care iese de două ori pe săptămână sub conducerea cunoscutului intelectual şi luptător cu condeiul, dl Sebastian Bornemisa, din Cluj. Constatăm cu satisfacţie, că se cultivă acolo simţul românesc fără frică şi fără diplamaţie, aşa încât la fiecare pagină întâlnim desvăluit şi combătut pe duşmanul organizaţiei noastre de stat şi al consolidării noastre, pe vrăjmaşul denunţat cu adevăratul lui nume: pe *Jidan.* Ii dorim viaţă lungă, şi crescândă putere de a scutura pe indiferenţii zilei.